

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O UREJANJU TRGA DELA (ZUTD-D)

1. člen

V Zakonu o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1 in 47/15 – ZZSDT) se v 5. členu spremeni 4. točka tako, da se glasi:

»4. EURES: evropska mreža služb za zaposlovanje, ki podpira prosto gibanje delavcev, povezovanje evropskih trgov dela in ozaveščanje državljanov o ustrezni zakonodaji skupnosti ter izvaja storitve za evropski trg dela (informiranje, svetovanje, posredovanje zaposlitve na evropskem trgu dela itd.) in druge naloge, določene s predpisi EU.«.

2. člen

V drugem odstavku 63. člena se črta sedma alineja.

Dosedanje osma, deveta, deseta in enajsta alineja postanejo sedma, osma, deveta in deseta alineja.

3. člen

V četrtem odstavku 65. člena se črta besedilo »in osmo«.

4. člen

V drugem odstavku 74. člena se za besedo »zakonom« za vejico doda besedilo »razen evidence iz 123.a člena tega zakona,«.

5. člen

V prvem odstavku 82. člena se črta besedilo », lahko pa se sprejme tudi kot volonterski pripravnik«.

6. člen

Za tretjim odstavkom 118. člena se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Odločbe o pravici do denarnega nadomestila se zavarovancem vročajo osebno ob zglasitvi na zavodu, z vročitvijo v elektronski predal ali z dostavo v hišni predalčnik v skladu z zakonom, ki ureja poštno storitve. V primeru vročanja v elektronski predal se vročitev šteje za opravljeno 15. dan od dneva, ki je v informacijskem sistemu zavoda zabeležen kot dan odpreme. V primeru dostave v hišni predalčnik se vročitev šteje za opravljeno 15. dan od dneva odpreme. Če zavarovanec po odpremi odločbe zavodu v dveh mesecih sporoči, da odločbe v elektronski predal oziroma v hišni predalčnik ni prejel, domneva vročitve preneha in se vročitev opravi osebno ob zglasitvi na zavodu ali po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek.«.

Dosedanji četrti, peti, šesti in sedmi odstavek postanejo peti, šesti, sedmi in osmi odstavek.

7. člen

Za 123. členom se doda nov 123.a člen, ki se glasi:

»123.a člen

(evidenca dijakov in študentov, ki opravljajo začasno in občasno delo dijakov in študentov)

(1) Evidenco dijakov in študentov, ki opravljajo začasno in občasno delo dijakov in študentov (v nadaljnjem besedilu: evidenca študentskega dela) vodi Študentska organizacija Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ŠOS) kot javno pooblastilo. Na podlagi podatkov iz te evidence ŠOS vzdržuje informacijski sistem osebnih elektronskih portfoliev znanj, izkušenj in kompetenc, ki se pridobijo z opravljanjem začasnega in občasnega dela dijakov in študentov in formalnim izobraževanjem, za spremljanje gibanj na področju začasnega in občasnega dela dijakov in študentov, zagotavljanje pregleda nad vrstami in obsegom opravljenega začasnega in občasnega dela dijakov in študentov in za statistične ter znanstveno-raziskovalne namene in zagotavlja javno informiranje. ŠOS teh podatkov ne more uporabljati v tržne namene.

(2) Sredstva za vodenje in vzdrževanje evidence študentskega dela predstavljajo sredstva ŠOS, pridobljena iz koncesijske dajatve od opravljenega začasnega in občasnega dela dijakov in študentov.

(3) Evidenca študentskega dela vsebuje naslednje podatke:

- ime, priimek in EMŠO osebe, ki opravlja začasno in občasno delo dijakov in študentov;
- naslov stalnega ali začasnega prebivališča (za tujino še šifra države);
- elektronski naslov, na katerem je oseba dosegljiva;
- enolični identifikator napotnice, na podlagi katere je bilo opravljeno delo;
- vrsta opravljenega začasnega ali občasnega dela;
- kompetence, pridobljene z opravljanjem začasnega ali občasnega dela;
- število opravljenih delovnih ur;
- časovno obdobje opravljanja začasnega ali občasnega dela;
- ime in priimek oziroma naziv in sedež ter matična in davčna številka delodajalca;
- naziv koncesionarja, ki je posredoval začasno ali občasno delo;
- datum zaključka izobraževanja osebe v vzgojno izobraževalnem ali študijskem programu;
- naziv in naslov ter matična številka vzgojno izobraževalnega zavoda;
- vzgojno izobraževalni ali študijski program ter evidenčna številka, pridobljena iz uradnega registra programov (vrsta in področje izobraževanja po KLASIUS-P);
- datum opravljenega poklicnega ali splošnega mature oziroma datum uspešnega zaključka izobraževanja;
- pridobljena poklicna kvalifikacija in kompetence, pridobljene s poklicno kvalifikacijo;
- znanja, spretnosti in kompetence, pridobljene z zaključeno poklicno ali splošno maturo;
- datum dokončanja študija;
- enolični identifikator in ime univerze ali samostojnega visokošolskega zavoda;
- enolični identifikator in ime članice univerze;
- enolični identifikator in ime študijskega programa;
- ime smeri oziroma modula;
- splošne in predmetno specifične kompetence diplomanta, pridobljene z dokončanim študijskim programom.«.

8. člen

Za 124. členom se doda nov 124.a člen, ki se glasi:

»124.a člen

(pridobivanje podatkov in povezovanje evidenc z evidenco študentskega dela)

(1) ŠOS podatke, ki jih potrebuje za namene iz prvega odstavka 123.a člena tega zakona, pridobiva neposredno od osebe, na katero se ti podatki nanašajo, brezplačno pa od koncesionarjev za

posredovanje začasnega in občasnega dela dijakov in študentov, iz evidenc Finančne uprave Republike Slovenije in ministrstva, pristojnega za notranje zadeve kot upravljavca Centralnega registra prebivalstva.

(2) ŠOS lahko evidenco študentskega dela poveže s Centralno evidenco udeležencev vzgoje in izobraževanja (Ceuviz) in evidenco študentov in diplomantov Evidenčnega in analitskega informacijskega sistema visokega šolstva v Republiki Sloveniji (eVŠ), ki ju vodi in upravlja ministrstvo, pristojno za izobraževanje ter registrom kvalifikacij SOK, ki ga upravlja Nacionalna koordinacijska točka SOK-EOK.

(3) Ministrstvo, pristojno za izobraževanje, lahko z evidenco študentskega dela poveže Centralno evidenco udeležencev vzgoje in izobraževanja (Ceuviz), zavod pa evidenco brezposelnih oseb in evidenco iskalcev zaposlitve.

(4) Iz evidence študentskega dela brezplačno pridobivajo podatke:

- ministrstvo, pristojno za delo - zaradi izvajanja nadzora in spremljanja trga začasnega in občasnega dela dijakov in študentov,
- ministrstvo, pristojno za izobraževanje - zaradi spremljanja povezave med področji šolanja ter začasnega in občasnega dela dijakov in študentov in
- zavod - zaradi hitrejšega vključevanja mladih na trg dela.«.

9. člen

V prvem odstavku 164. člena se črta sedma alineja.

V drugem odstavku se beseda »sedme« nadomesti z besedo »šeste«.

KONČNA DOLOČBA

10. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

OBRAZLOŽITEV K ČLENOM

K 1. členu:

Uredba Sveta št. 1612/68 (EGS) z dne 15. oktobra 1968 o prostem gibanju delavcev v Skupnosti (UL L št. 257, z dne 19. 10. 1968, str. 2), ki je v veljavnem zakonu navedena v opredelitvi pojma evropske mreže storitev EURES, je bila razveljavljena z 41. členom Uredbe (EU) št 492/2011 Evropskega parlamenta in sveta z dne 5. aprila 2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji. Veljavni ZUTD se torej sklicuje na pravno podlago, ki ne velja več.

Na podlagi Uredbe št 492/2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji je bil sprejet Izvedbeni sklep Komisije z dne 26. novembra 2012 o izvajanju Uredbe (EU) št 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta glede uravnoveženja ponudbe in povpraševanja po prostih delovnih mestih ter postavitve mreže EURES na nove temelje (2012/733/EU), ki podrobneje določa cilje, sestavo, naloge, storitve EURES ter sprejem statuta EURES, katerega sestavni del je tudi katalog storitev EURES. Izvedbeni sklep bo prenehal veljati v aprilu 2016 s sprejemom nove Uredbe EURES, ki na novo vzpostavlja mrežo EURES. V izogib sklicevanju na konkreten zakonodajni akt EU se zaradi spreminjajoče se zakonodaje torej predlaga sprememba definicije iz 4. točke 5. člena ZUTD na način, da se mreža EURES definira ob splošnem sklicevanju na predpise EU in ne več na konkreten zakonodajni akt. Predlagana definicija mreže EURES bo zagotovila zajetje vseh storitev iz kataloga EURES, kot so zlasti informiranje in svetovanje glede evropskega trga dela, informiranje in svetovanje glede delovnih in življenjskih pogojev v Republiki Sloveniji ter drugih državah članicah, priprava na mobilnost, svetovanje slovenskim iskalcem zaposlitve pri iskanju zaposlitve v EU, EGP in Švicarski konfederaciji (in obratno), svetovanje slovenskim delodajalcem pri iskanju ustreznih kadrov v državah članicah EU, EGP in Švicarski konfederaciji (in obratno), informiranje o mobilnostnih shemah ipd. Splošna formulacija in sklicevanje na predpise EU pa bo hkrati omogočilo tudi fleksibilno prilagajanje vsem bodočim spremembam zakonodaje EU.

K 2. členu:

Črtanje določbe sedme alineje drugega odstavka 63. člena je potrebno iz razloga, ker je določba v nasprotju z 68. členom Evropskega kodeksa socialne varnosti (v nadaljevanju: EKSV), ki določa primere, v katerih je mogoče dajatve (med drugim tudi) za primer brezposelnosti začasno ustaviti zgolj v s tem členom predpisanih primerih. Slednji pa ne dopuščajo pogojevanja pravice do denarnega nadomestila z vložitvijo tožbe s strani delavca zoper delodajalca, ki je delavca odpustil iz v ZDR-1 taksativno določenih neutemeljenih odpovednih razlogov (npr. zaradi bolniškega staleža, udeležbe v stavki, članstva v sindikatu ipd.). Glede na navedeno Odbor ministrov pri Svetu Evrope v predlogu Resolucije CM/ResCSS(2016) o izvajanju EKSV v Sloveniji za obdobje od 1. 7. 2014 do 30. 6. 2015 (ki bo predvidoma sprejeta v drugi polovici leta 2016) poziva Vlado RS k odpravi kršitve in uskladitvi navedene določbe z 68. členom EKSV.

Primer, ko bi bila pravica do denarnega nadomestila zavrnjena po 7. alineji drugega odstavka 63. člena ZUTD, se v upravni praksi do sedaj še ni pojavil. Določba se namreč navezuje na primere neutemeljenih odpovednih razlogov iz 90. člena ZDR-1, ki pa jih delodajalci v odpovedi pogodbe o zaposlitvi (ki jo prejme presojo ZRSZ) ne navedejo v obliki, kot so zapisani v 90. členu ZDR-1, ampak jih »zakrijejo« z zakonitim odpovednim razlogom; delodajalec razlog prenehanja delovnega razmerja zaradi npr. članstva v sindikatu, bolniške odsotnosti ipd. seveda nadomesti z drugim (zakonitim) odpovednim razlogom in v takšnem primeru je utemeljeno pričakovati, da bo delavec delodajalca tudi tožil. Zavod pa v postopku ugotavljanja izpolnjevanja pogojev za priznanje pravice do denarnega nadomestila pristojen za presojo odpovedi samo z vidika volje ali krivde delavca (razloga iz 7. alineje v odpovedi torej "ne vidi"), ne presoja pa zakonitosti same odpovedi; to je stvar naknadne sodne presoje. Iz opisanih razlogov torej do takšnega primera, ko bi zavod delavcu zavrnil pravico do denarnega nadomestila iz razloga, določenega v 7. alineji drugega odstavka 63. člena ZUTD, v praksi še ni prišlo. Takšna ureditev sicer obstaja že od leta 1998 dalje (ZZZPB), a se, kot že pojasnjeno, ni še nikoli uporabila, tako, da njeno črtanje ne bo povzročilo težav pri upravnem odločanju.

K 3. členu:

Člen je nomotehnične narave in je posledica črtanja določbe sedme alineje drugega odstavka 63. člena ZUTD (2. člen predloga tega zakona), zaradi česar je potrebno v četrtem odstavku 65. člena ZUTD črtati sklic na navedeno alinejo.

K 4. členu:

V skladu s 74. členom ZUTD, ki določa dejavnosti in naloge zavoda, zavod vodi vse evidence, predpisane s 122. členom tega zakona. Glede na to, da bo evidenco študentskega dela na podlagi predlaganega 123.a člena vodila Študentska organizacija Slovenije (ŠOS), je potrebno v tem členu določiti izjemo, ki posebej izključuje vodenje navedene evidence s strani zavoda.

K 5. členu:

Prvi odstavek 82. člena ZUTD omogoča volontersko pripravništvo. V skladu z njim se zaposli kot pripravnik oseba, ki prvič začne opravljati delo po končanem izobraževanju na VII. ravni z namenom, da se usposobi za samostojno opravljanje dela na področju izvajanja storitev vseživljenjske karierni orientacije in posredovanja zaposlitve (kar sicer izvajajo javni uslužbenci Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje z doseženo VII. ravno izobrazbe, ki so opravili strokovni izpit); po navedeni pravni podlagi lahko pripravnik sklene pogodbo o zaposlitvi za čas trajanja pripravništva, lahko pa se sprejme tudi kot volonterski pripravnik.

Vlada RS je na svoji 13. redni seji sprejela sklep št. 10010-1/2014/10 z dne 11.12.2014, da ne podpira volonterskih pripravništev v javnem sektorju. S sklepom je naložila pristojnim ministrstvom, da v najkrajšem možnem času pripravijo spremembe področnih zakonov, ki dopuščajo volontersko pripravništvo in hkrati razmislijo o nujnosti obveznega pripravništva za samostojno opravljanje dela. V zvezi z navedenim je Vlada RS sprejela tudi Akcijski načrt v zvezi z organizacijo in izvedbo opravljanja pripravništev v Republiki Sloveniji, v katerem je ministrstvu, pristojnemu za delo, predlagala izvedbo ukrepa črtanja možnosti opravljanja volonterskega pripravništva, ki ga v prvem odstavku 82. člena omogoča ZUTD. Glede na navedeno se predlaga črtanje omenjene določbe ZUTD v delu, ki omogoča volontersko pripravništvo.

K 6. členu:

87. člen Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP) predpisuje, da se morajo nekateri upravni akti vročati osebno, torej neposredno v roke tistemu, kateremu so namenjeni. A iz dejstva, da je ta obveznost predpisana le za tiste upravne akte, od vročitve katerih začne teči rok, izhaja, da je namen takšne ureditve v preprečitvi nastanka za naslovnika neugodnih posledic v obliki zamude roka za opravo dejanja v postopku, do katere bi lahko prišlo v primerih posredne vročitve (npr. vložitev upravnega akta v poštni nabiralnik, njegovega prevzema od tretje osebe – družinskega člana, soseda ipd.). Ob upoštevanju takšnega namena ureditve osebne vročitve v ZUP in na osebno vročanje vezanih poštnih stroškov se za upravne zadeve odločanja o pravici do denarnega nadomestila predlagajo trije novi načini vročanja, in sicer vročitev odločbe ob zglasitvi brezposelne osebe na zavodu; nadalje se bo vročitev lahko opravila z vročitvijo odločbe po elektronski poti, t.j. v »navaden« elektronski predal, pri čemer bi se takšna vročitev štela za opravljeno 15. dan od dneva, ki bo v informacijskem sistemu zavoda zabeležen kot dan odpreme; tretji predlagani način vročanja pa je vročanje odločbe z navadno vročitvijo (t.j. z dostavo odločbe v hišni predalčnik v skladu z zakonom, ki ureja poštne storitve), pri čemer bi se takšna vročitev štela za opravljeno 15. dan od dneva odpreme odločbe s strani zavoda. Da pa s tem, ob upoštevanju namena citirane ureditve v ZUP, ne bi bilo prekomerno poseženo v pravice strank, se predlaga določitev varovalke, po kateri domneva vročitve odločbe, ki je bila stranki vročena na elektronski način ali z dostavo v hišni predalčnik, preneha, če stranka zavodu v dveh mesecih sporoči, da odločbe v elektronski predal oziroma v hišni predalčnik ni prejel; v takšnem primeru bi se vročitev odločbe ponovno opravila, in sicer osebno ob zglasitvi brezposelne osebe na zavodu ali po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek. S takšnim načinom vročanja odločb o pravici do denarnega nadomestila bi se stroški vročanja znižali za (ocenjeno) nekaj več kot 300.000 EUR in bi se brez prekomernega posega v pravice strank doseglo racionalnejšo porabo javnih sredstev, iz katerih se stroški vročanja financirajo.

K 7. členu:

S predlaganim novim 123.a členom se določa pravna podlaga za izvajanje sistema beleženja podatkov na področju opravljanja začasnega in občasnega dela dijakov in študentov.

V prvem odstavku predlaganega člena se ŠOS podeljuje javno pooblastilo za vodenja evidence iz tega člena. S pravnoorganizacijskega vidika je ŠOS sicer pravna oseba zasebnega prava, vendar navedeno po splošni pravni teoriji ne more predstavljati zadržka za opravljanje zadev iz državne pristojnosti, v kolikor lahko takšna pravna oseba bolj racionalno in optimalno izvaja neko funkcijo državne uprave, kot bi jo le-ta izvajala sama; poleg tega je ne glede na pravnoorganizacijsko obliko s podelitvijo javnega pooblastila zavezana k spoštovanju veljavne zakonodaje. Že Zakon o skupnosti študentov (Uradni list RS, št. 38/94) predvideva opravljanje nalog iz državne pristojnosti s strani ŠOS na podlagi podelitve javnega pooblastila; tako v 2. členu določa, da se v ŠOS združujejo študentje zaradi urejanja vprašanj skupnega pomena in uresničevanja skupnih interesov, solidarnega zadovoljevanja skupnih potreb ter opravljanja zadev iz državne pristojnosti, ki so dane ŠOS z javnim pooblastilom. Ne nazadnje je ministrstvo, pristojno za delo, ŠOS že podelilo javno pooblastilo, in sicer v sistemu subvencioniranja študentske prehrane. V istem odstavku se nadalje opredeljuje tudi namen vodenja evidence študentskega dela, ki je v vodenju in vzdrževanju informacijskega sistema osebnih elektronskih portfoliev znanj, izkušenj in kompetenc, pridobljenih z začasnim in občasnem delom dijakov in študentov ter formalnim izobraževanjem, za spremljanje gibanj na področju začasnega in občasnega dela dijakov in študentov, zagotavljanje pregleda nad vrstami in obsegom opravljenega začasnega in občasnega dela dijakov in študentov, pridobivanje podatkov za statistične ter znanstveno-raziskovalne namene in za zagotavljanje javnega informiranja. Predlog zakona vsebuje tudi izrecno prepoved uporabe teh podatkov s strani ŠOS v tržne namene.

Drugi odstavek tega člena opredeljuje sredstva za vodenje in vzdrževanje evidence študentskega dela, ki se bo financiralo s sredstvi, ki jih ŠOS prejme iz naslova koncesijske dajatve od opravljenega začasnega in občasnega dela dijakov in študentov.

S tretjim odstavkom tega člena se določa natančna vsebina omenjene evidence.

K 8. členu:

S predlaganim novim 124.a členom ŠOS pridobiva pravno podlago za zbiranje in obdelavo osebnih podatkov dijakov in študentov na področju opravljanja začasnega in občasnega dela dijakov in študentov, ter za povezovanje evidence študentskega dela, in sicer s Centralno evidenco udeležencev vzgoje in izobraževanja (Ceuviz), evidenco študentov in diplomantov Evidenčnega in analitskega informacijskega sistema visokega šolstva v Republiki Sloveniji (eVŠ), ki ju vodi in upravlja ministrstvo, pristojno za izobraževanje ter registrom kvalifikacij SOK, ki ga upravlja Nacionalna koordinacijska točka SOK-EOK; povezovanje Ceuviz z evidenco študentskega dela pa se po drugi strani omogoča tudi ministrstvu, pristojno za izobraževanje, prav tako pa tudi zavodu, ki bo lahko s to evidenco povezal evidenci iskalcev zaposlitve in brezposelnih oseb.

Z zadnjim odstavkom tega člena pa se predlaga, da podatke iz omenjene evidence za namene, vezane na delovno področje vsakega organa posebej, brezplačno pridobivajo tudi ministrstvi, pristojni za delo in za izobraževanje ter zavod.

K 9. členu:

Zaradi uskladitve z Direktivo 96/71 ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev je potrebno črtati sedmo alinejo prvega odstavka tega člena, ki za pravne ali fizične osebe, ki imajo sedež v drugi državi članici EU, EGP ali v Švicarski konfederaciji, predvideva ustanovitev podružnice.

Sprememba v drugem odstavku je nomotehnične narave.

K 10. členu:

Določba je uveljavitvene narave.